

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITYAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Fülöp-ut. 25. szám. (Köztelék).

Goldis János aradi román püspök.

Aradon f. évi augusztus elsején iktatták be ünnepiesen magas méltóságába *Goldis* János román püspököt. Goldis püspökben a román egyház oly egyházfőt kapott, a ki nemcsak a román nemzetiségnek és egyháznak hü fia, hanem a ki egyszersmind ezen érzelmeit össze tudja egyeztetni a magyar állami eszme tisztelével és szeretetével és a ki ennél fogva gátat fog vetni tudni egyházmegyéjében a román tulzó agitátorok magyarellenes izgatásainak.

Goldis eddig a magyar képviselőházban a biharmegyei magyar-csékei kerületet képviselte, mint országos képviselő.

A közélet terén nagy tudásával, bölcs mérsékletével, békés felfogásával, szilárd, egyenes, de férfias önállóságával és hozzáférhetetlen hazafias érzelmeivel tünt ki. Ő sohasem hajhászta az olcsó népszerűséget és mindenkor volt bátorsága a román tulzókkal szemben nyíltan a magyar-román testvériséget hirdetni.

Goldis püspöki beiktatása Aradon nagy ünnepségekkel az egész délvidék előkelőségeinek részvétele mellett ment végbe. Az új püspök rendkívüli hazafias beszédet tartott, melynek hatása alatt Tisza István gróf a magyar-román testvériség ápolása érdekében nagy hatással beszélt. A diszebédén oly lelkes hangulat uralkodott,

hogy a románok a magyarokkal összecsököltek.

Goldis püspöksége új reményeket költhet a román nyelvűek hazafias irányba való tereléséhez.

Adjon az Ég elég erőt, kitartást és szilárdságot az új aradi román püspöknek, hogy népét visszavezesse a magyar állameszme szárnyai alá.

Hogy ez lesz jövőben is a törekvése, ezt életének eddigi példájával tanúsítja. Mikor behozták a román iskolákba a magyar nyelvet, ő maga volt az, a ki a magyar nyelv tanítására vállalkozott s hirdette azt, hogy a magyar nyelv nem veszedelme a román nemzetiségnek. Elve az, hogy a papságnak és tanítósnak kell a népet nevelni és pedig szeretetre, mert a szeretettel nagygyá tehető az egyház is. Igyekezzenek a népek a vallás alapján keresni boldo-



Goldis János.

gulásukat. A tehetség és érdem érvényesüljön mindenütt, míg a törvénytelenég kiméletlenül ostromoztassék. Nyilatkozataiból azt reméljük, hogy Goldis püspök hathatós befolyásával elő fogja segíteni a román nemzetiségnek őszinte megbékülését, mert ő is tudja, hogy az őszinte megbékülés első feltétele annak, hogy a haza minden népének közös boldogságára jobb jövő virradjon.

A hét története.

(A képviselőház 28-án összeül. — Ausztriában kormányválság készül. — Győrt, Komáromot és Pozsonyt árvízveszedelem fenyegeti. — Az elítélt Dreyfus kapitánynak megkegyelmeztek.)

E hó 28-án ismét megkezdí a képviselőház tanácskozásait, de az a fogas kérdés még ma sincsen elintézve, vajjon a magyar parlament a közös ügyek elintézése végett szóba állhat-e majd az alkotmányos Ausztriával?

Első dolga ugyanis úgy az osztrák, mint a magyar képviselőháznak az lesz, hogy közösügyi bizottságokat (delegációkat) küldjenek ki a monarchia közös költségeinek megállapítása végett. Ám a mint tudjuk, az osztrák képviselőház német nemzetiségű képviselőkből álló ellenzéke lehetlenné igyekszik tenni a delegáció megválasztását, még ha az osztrák képviselőházat összehívják is. Az osztrák kormány tehetetlen ellene s most azon tanakodik, hogyan engesztelje ki a németek pártját.

A németek azért haragusznak, mert az előző kormány egy rendeltben a cseh nyelv használatát is hivatalossá tette. (Ez a híres nyelvredelet, a mely miatt temérdek baja volt már az osztrák kormánynak.) Ugy igyekeznek tehát kibékíteni a németeket, hogy nyelvredeletet felfüggesztik. Igen ám, de félős, hogy azért a csehek haragszanak majd meg s azok akadályozzák meg az osztrák képviselőház működését. A szomszéd kormány ugyancsak megvan szorulva s valószínű, hogy megint a kormány megújításával fogják odaát az ügyet elintézni.

A mi nekünk nagyon mindegy. A magyar törvényhozás nyugodtan várhatja, tud-e Ausztria gondoskodni arról, hogy vele szóbaálljunk, vagy sem? Ha kiküldi a delegációját, azzal elvégezzük a dolgunkat: ha nem lesz osztrák delegáció, akkor nem tárgyalhatunk egymással s a törvényeink értelmében a közösségünk Ausztriával megszűnik. Más megoldás a magyar alkotmányosság tiszteletben tartása mellett el sem képzelhető.

A dunai áradások nagy veszélylyel fenyegetik a dunamenti vidékeket s különösen a Csallóköznek aggasztó a helyzete. A veszedelem azonban nem olyan nagy, mint az egyes ujságok kürtölik. Győrből, a vészbizottság értekezletéről azt a hirt hozták, hogy az oda kiküldött miniszteri tanácsos a védgátakat gyengének találta s a vidéknek biztos árvízveszedelmet jósolt volna. Mi jó helyről arról értesülünk, hogy az az ijesztő hír nem felel meg a valóságnak. A kormány kiküldött szakértője igyekszik megnyugtani a közvéleményt. Minden lehető elkövetnek, hogy a legjobban veszélyeztetett három vármegyét: Győrt, Komáromot és Pozsonyt megmentésük. Nagyszámu katonaság és csendőrség van a veszélyeztetett helyekre kirendelve s az árvédő bizottságok éjjel-nappal résen vannak. Mindazáltal a legrosz-

szabb esetre nézve is történtek előkészületek. Pozsony egy század hidász katonát kért mentőcsolnakokkal. Győr polgármestere felhívta a lakos-ságot, hogy vigyázzanak az éjjeli harangszóra s a megjelölt helyekre meneküljenek. Komoly aggodalmak szállják meg a honfiu keblét e sötét hírek hallattára s kérjük a Teremtőt, védje meg kedves hazánkat s annak szegény népét a kegyetlen elemi csapásoktól. Ennek a bajnak az árát is a szegény gazdaember adja meg, mert a veszély első sorban is a földet s jövő év termését fenyegeti, de a védekezési költségek is a földmivelő nép vállaira nehezdednek. Lássá meg a kormány is az elemek által oly annyira sújtottak baját s adja meg nekik azt a segílyt, a melyre szükségük lesz, hogy a csapás mostoha következményeit elviselhessék.

Francziaországban az a nagyérdékü hír kelt szárnyra, hogy a kormány Dreyfus kapitánynak kegyelmet adott. Mult számunkban adtuk hírül, hogy Dreyfust 10 évi fogházra ítélték. Ezt az igazságtalannak talált ítéletet világszerte annyira megneheztelték, hogy mozgalmat indítottak meg az összes művelt államokban, hogy a jövő évi párizsi világkiállításban ne vegyenek részt; talán ettől a mozgalomtól is tartott a kormány, amikor Dreyfus-kapitánynak a kegyelmet megadta s ezzel a nagy port felvert kinos ügyet közmegegyezésre elintézve, azt végképpen levette a szőnyegről.

Árvíz mindenfelé.

A mult heti nagy esőzések mindenütt megdagasztották a folyókat s kivált a Felső-Duna mentén az, amely valóban legnagyobb árvíz veszedelemnek van kitéve.

Ausztriában Gmunden, Ischl híres fürdőhelyek, melyek a király Ő Felségének is kedves nyári tartozkodási helyeit képezik, a hegyekről lerobant ár által teljesen tönkre vannak téve. A fényes szállók falai iszappal lepvék, az átjáró hidak elpusztítvák, a kár több százezer forintra rug.

Magyarországon Pozsony, Győr, Komárom, Esztergom vannak a legnagyobb veszélyben, sőt részben már kárt is szenvedtek. Pozsonyban a Mária Terézia tér teljesen el van árasztva, az alacsonyabban fekvő tájak földszintje vízzel borított. A Palugyai és a Magyar király szállodákban a pince és földszint el van árasztva. Győr-ben különösen Győrszigeten már a gyengébben épült házak közül az árvíz folytán egynehány össze is dült. A lakókat és holmijukat a katonaság mentette ki. Komáromot is fenyegeti veszély, a vizet eddig még sikerült a gátokon kívül tartani. Esztergomban a primás szigetet már teljesen víz borítja és a Vizivárosba is behatolt már. A fővárosban is állandó az árvíz veszély. Az alsó rakodó par'ot már elborította a víz. A esatornák

mind elvannak zárva és a szennyvizeket 21 szivattyú távolítja el a csatornákból. A Teréz és Erzsébet-város alacsonyabb utcáinak pinczéiben már benne van az ár.

A mostani árviz hirtelenebb és magasabb, mint az 1897-iki árviz volt. Pozsonynál már apad a víz, Budapestnél és a főváros alatt árad. A földmivelésügyi ministertumnak 56 mérnöke dolgozik az ország veszélyeztetett helyének megvédésén.

Isten óvja szegény hazánkat!

A nép segítése.

Megemlékeztünk azokról a fényes napokról, amelyek a gazdag Alföld fővárosában: Szegeden az ottani mezőgazdasági kiállítás alkalmából lezajlottak. Minden fényes ünnepségnél, miniszter-járásnál, czifra kiállításnál azonban sokkal fontosabbak és maradandóbb jelentőségűek azok a tanácskozások, amelyeket ott a gazdák *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszternek pártfogása és a magyar főúri világ legelőkelőbbjeinek részvétele mellett megtartottak.

Jelentősek ezek a tanácskozások főleg azért, mert azok valamennyiének alapelve abban csúszorodott ki, hogy a nép fiainak közvetlenül kell nyújtani a segítséget megélhetésükre, megélhetésük eszközeinek beszerzésére. Szervezni kell a népet, hogy a szipolyozó pénz-, áru- és gabonauzsorások sáskahadai ellen sikeresen megküzd-hessen, végül pedig szervezeteiben olyan eszközöket kell nyújtani a népnek, amelyek segítségével otthonának szeretetében öregbítették és a verejtékkel mívelt röghöz mindinkább odacsatoltatik.

Örömmel írjuk mindezeket, mert azt bizonyítják, hogy a magyar birtokos osztály, amely valamikor mint a jobbágyok földesura, azoknak egyszersmind gondoskodó apjuk és igazságszolgáltató bírájuk is vala, ismét visszatérni készül abba a patriarkális viszonyba, amelyben azelőtt volt és a népnek tanácsadójává szegődik önzetlenül, pusztán azért, hogy a magyar nép boldogulását elősegíthesse. A magyar népnek pedig erre nagy szüksége van. Eddig teljesen magára volt hagyva, kitéve az erősebb ellenségek támadásainak. Az új kormányzati szellem e téren is érezhető jótékony hatását, amidőn a nép érdekeit istápolni, azokat érvényesíteni segíti azoknak a lelkes férfiakkal munkájában, akik erre évtizedek óta önzetlenül törekednek, de a kiknek törekvését eddig segítség helyett csak gáncsolták.

A szegedi gazdatanácskozások azért oly nagy jelentőségűek, mert ország-világnak nyíltan hirdetik, hogy a társadalom előkelő és vagyonos osztályának és egyéneinek kell a népért sorompóba állani és a nép javán működni. Ez a jelen-

tőség még növekedik azáltal, hogy a kormányhatalom is a társadalomhoz szegődik és társadalmi erőket a bátortás mellett egyuttal segítségben is részesíti.

A magyar nép tömege képezi azt a dus forrást, amelyből a nemzet munkásainak nagyszámú a nemzet hatalmassá tételére kikél; nemcsak méltányos, hanem egyszersmind nemzeti szükség is ezt a magyar népet erősíteni, hatalmassá tenni. Erre a segítő munkára hív fel mindenkit a szegedi gazdatanácskozmány és hisszük, hogy követői számosan fognak akadni és a szegedi napoknak minden fényességük mellett ez lesz a legmaradandóbb és leghasznosabb emléke.

Tisza István levele.

A Tiszák pártja, amely 25 esztendő alatt a tönkretűtás széléhez juttatta a nemzetet, a mely megalkudott, paktált minden viszonyok között csak hogy a hatalom birtokában maradjon, ujabban ismét *mozog*. Ninesen megelégedve a Széll kormány diadalra jutásával. Tiszáék megalkudtak minden kormányval, de Széll politikai köpönyegje nem olyan széllébélt, hogy alá férhessenek az ő külön érdekeik is. Emiatt igyekeztek titokban Széll Kálmán ellen pártot ütni. Ám ez nem sikerült s most Tisza István gróf nyílt levelet intézett a nagyváradi szabadelvű párt alelnökéhez, amely levélnek mindenesetre megvan az az érdeme, hogy a politikai pletykákat eloszlatja és a Tiszáknak a Széll-kormányhoz való csatlakozását bizonyítja.

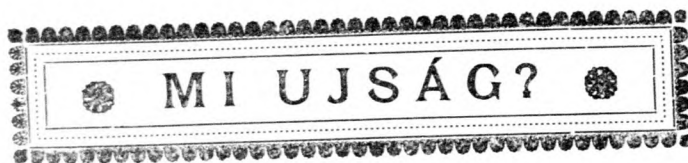
Tisza levele a következő:

Kedves barátom! Egy szenzációt hajhászó nagyváradi lap egy idő óta kiváló előszeretettel foglalkozik a Tiszákkal, kiknek fogadatlan prókatorául tojja föl magát. Nem szoktam idegeskedni a sajtóban megjelenő kószá hírek miatt, de az utolsó napok merész hiresztelése után félreértésekre adhatna okot a további hallgatás, engeddd meg tehát, hogy előttem, mint a biharmegyei szabadelvűpárt helyettes alelnöke előtt, egy rövid kijelentést tegyek: A régi szabadelvűpárt minden tagjának, tehát csekélységemnek is, a Széll-kormány alakulásakor kellett állást foglalnia. Tisztességes ember előtt csak két ut állott. Nyíltan, bevallottan külön pártállást foglalni el, vagy lojálisan, hátsó gondolat nélküli támogatni az új kormányt a szabadelvűpárt zömével együtt. Ez utóbbi utra léptem. Tettem ezt érett megfontolás után abban a meggyőződésben, hogy az ország érdeke ezt követeli. E meggyőződésem nem változott ma sem s mindaddig, míg a kormánytól valamely életbevágó fontosságú elvi különbség el nem választ, propozíciókkal nem törődve s tanácsot csak saját lelkiismeretemről kérve, mint a szabadelvű párt hű tagja kívánom teljesíteni köteletségemet. A télen lefolyt ádáz pártharc utáni egyesülés kívánt áldo-

zatot azoktól, kik nemesak hazafias meggyőződésük, de hazafias méltatlankodásuk egész erejét vitték e küzdelembe. Az áldozat meghozatott minden oldalról. Ma a 67-es alaphoz hiven ragaszkodva, az impozáns többség összetartását az ország közérdeke parancsolóbban követeli, mint bármikor ezelőtt s akarom hinni, hogy az a kötelelességérzet, mely a szabadelvű pártot nehéz időkben mindig föntartotta s győzelemre vezette, a konkolyhintők gyűlölködő intrikáin ezuttal is diadalmaskodni fog. Igaz barátod, Tisza István gróf.

A czeplédi népgyűlés.

Kossuth Ferenc választó városának lakossága tiltakozó gyűlést rendezett a múlt vasárnap a *Hentzi* szobor áthelyezésével kapcsolatos ünnep ügyében. A tiltakozó gyűlésre lement *Kossuth* Ferenc, akit nagy lelkesedéssel fogadott a czeplédi nép; a városház erkélyéről beszélt Kossuth a néphez, kifejtvén a függetlenségi párt álláspontját e kérdésben. — A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint megbotránkozik azon, hogy a magyar király nevében magyar földön újra fölszentelték azon zsoldos katonák és esküszegő tábornok emlékét, a kik a magyar haza ellen fegyvert emeltek. A czeplédi polgárok kéri az országgyűlést, hogy szerezzen elégtételt a megsértett magyar nemzeti önérzetnek.



A hadgyakorlatok vége. Az őszi nagy gyakorlatok végeztével a király ő felsége szerdán reggel 6 órakor Klagenfurtból Meránba utazott *Ferenc* Ferdinánd főherczeggel. Elutazása előtt ő felsége az egybegyűlt tisztek felé fordulva, legfelsőbb köszönetét és elismerését nyilvánította Beck báró tábornagynak, a vezérkar főnökének, a gyakorlatok sikerült és tanulságos rendezéseért és czéltudos vezetéseért, majd a fővezetőség tagjainak mondott köszönetet fáradságos és eredményes működésükért. Ezután a legfőbb hadur a vezérkar főnökének és csapatfelügyelőknek kezet nyujtva, a többi tisztektől katonás üdvözléssel bucsuzott. A karintiai hadgyakorlatokon résztvevő csapatok elszállítás nyomban kezdődött. 1649 tisztet, 40.668 legényt, 1864 lovat, 132 járművet és mintegy 2000 métermázsányi katonai podgyászt szállítottak el 37 óra lefolyása alatt. A klagenfurti hadgyakorlatok sem multak el szerencsétlenség nélkül. A hadgyakorlatok legutolsó napján egy ágyu fölfordult és több katonát maga alá temetett. Egy tüzérnek az altestét tépte föl, egy másiknak pedig a felső czombját zuzta össze az ágyu.

Október 6. Közeledik a gyásznapi megint. Az aradi gólgoltha ismét gyászos szomorú emlékezésnek lesz színtere. Megjelenik ott ismét az ország hazafias közönsége, hogy lerójjja a kegyelet adóját az aradi tizenhárom vértanu iránt, kiket a zsarnok önkény a halál karjaiba dobott. Az október 6-iki nemzeti gyásznapi már előre veti árnyékát. Aradon, a vértanúk városában már készülnek a gyászünnepre. A budapesti nemzeti demokrata-kör szintén emlékünnepet rendez, már a múlt vasárnap megtartotta előértekezletét. Az ülésen elhatározták, hogy az ünnepet október 6-án és 8-án fogják megtartani és pedig október 6-án a gyászmisét, aztán egy nagyobb szabású előadó ünnepséget zárt helyiségben, (a Vigadó termében) október 8-án pedig az Újépület telkéről kivonulás a kerepesi temetőbe. A kereskedőkhez intézendő fölhívás szövegezésével a bizottságot bízták meg.

Kriványt is üldözik. Aradról vesszük hírét, hogy a törvényszék a vármegye panaszára Krivány neje ellen sikkasztásért megindította a bünvizsgálatot, mert a lefoglalás és árverés közti időben Krivány bitoraiból 500 fit értékű butor eltűnt. Kriványné azzal védekezik, hogy azokat elajándékozta.

Jókai házassága. A magyar nemzet koszorus költője: *Jókai* Mór hosszú özvegysége után újra megházasodott. *Jókai* Mór három évi ismeretség után határozta el, hogy feleségül veszi Nagy Bellát, a ki a Rákosi Szidi színésziskoláját végezte s legutóbb a Fővárosi Nyári Színházban ő szavalta el *Jókai* Apoteozis című költeményét. *Jókai* már hetekkel ezelőtt beszerezte a házasságához szükséges aktákat, s hó 9-én reggel pedig az ügyvédjével együtt fölkereste Matuska Alajos polgármestert, a ki készséggel diszpenzálta a kihirdetés alól. A polgármester beszédet intézett a költőhöz, a ki megilletődve felelte: — Nekem az az óhajom s a mennyire tölem telik, meg is teszem, hogy dicsőséget szerezzek hazámnak.

Az esküvő *Kozáry* László anyakönyvvezető előtt folyt le. Az anyakönyvbe a következő adatok kerültek:

Kozáry László anyakönyvvezető előtt, mint vőlegény nemes Ásvay *Jókay* Mór ez ev. ref. vallásu, főrendiházi tag, a ki 1825. február 20-án született Rév-Komáromban s fiai néhai Ásvay *Jókay* Józsefnek és nemes Pulay *Máriának*, mint menyasszony Grósz *Bella*, izraelita vallásu színművésznő, lakik Budapesten, VI. Szondy-utca 19. száma alatt, született Jákón, Szabolcs-vármegyében 1879. július 4-én s leánya Grósz *Móricz* gépésznek és Grósz *Mórné* Flamm *Évának*, *Sebestyén* József dr ügyvéd és *Bódy* Tivadar dr előljáróhelyettes tanúsága mellett házasságra léptek egymással.

Az adatok alá odairta a költő apró, gyöngyszem betűivel a nevét, alatta a felesége: *Jókay Mórné Grósz Bella*. Az aláírás után *Jókai* nagy meghatottsággal fordult az anyósához s megcsókolta:

— No, ha már a mamát megcsókolta, csokoljon meg engem is, — szólt az új asszony s csókra

nyújtotta ajkát az urának. Az anyakönyvestől Grószék szállására hajtottak, ott délután két óra-kor a család és a tanui társaságában megebédelt s feleségével Bécsbe utazott, a honnan Szieziliába mennek nászutra.

Lueger legújabb kirohanása. Bécs város magyar-faló vadrohamokban utazó főpolgármestere, Lueger Magyarország ellen minap újabb kirohanást intézett a községtanács ülésén, többek közt azt mondva, hogy a magyaroknak az a törekvésük, hogy a Dunából *zsidó-magyar-folyamot* csináljanak. De ők elébe állnak ennek a törekvésnek. Na arra már csakugyan kíváncsiak volnánk, hogy mikép keresztelné meg a bolond németje a Dunát.

Magyarból horvát. Magyaroknak lenni dicsőség, ezt mondja a példaszó is, mert a magyar hire, neve, vitézsége és szabadságszeretete ismeretes az egész világon. A mikor a mi harezi dicsőségünk hire 48-ban bejárta az egész világot, még a hidegvérű angolok is így kiáltottak föl: Ha nem volnánk angolok, magyarok szeretnénk lenni. Annál különösebb tehát, ha egy jónevű magyar ember leteszi a nevét s horváttal cseréli föl. Ez épen olyan, mintha valaki a kaczagányos mentét czondrával cseréli föl. Ilyen bolondot csinált, ha hitelt lehet adni egy zágrábi újság hírének, *Horvát* Nándor váradi pénzügyigazgató-helyettes, a ki a horvát országos kormány belügyi osztályához fordult azzal a kéréssel, hogy eddigi vezetőknévét *Hrvat*-ra változtathassa. A báni kormány ezt a *névváltoztatást engedélyezte*. Valóban esodáljuk, hogy ennyi észszel még pénzügyigazgató is lehet valaki. Vagy talán horvát volt a szive akkor is, a mikor Horvát volt? Ajánljuk a hazafiatlan tisztviselők e „*ritka*” példányát az illetékes kormánykörök figyelmébe, megérdemelné, hogy élve tétessék spirítuszba.

Az öngyilkos postásnő. Melcher Viktorné, nagybecskereki postakiadónő öngyilkos lett a minap. Asztalán Filip Ágnes barátnőjéhez intézett levelet találtak, a mely így szól:

Édes jó Agikám!

Bucsuzni jön hozzád a te hü párod, megelégette már a sok szenvedést . .

Azt hiszem, nem fog e hír nagyon meglepni, mert te régóta tudod hogy mennyire terhemre volt az élet.

A két könyvecsét azzal a kéréssel mellékelem, lennél oly szives, ha Rózsa nővérem megérkezett, ezeket kezéhez juttatni. Az 5 forintot neked küldöm az e havi kiadásokra. Ha nem volna elég, Rózsa megtéríti a többit, nekem fogalmam sincs, hogy mennyi kell. Ha szándékosan van átvenni azokat a tárgyakat, melyekről egyszer beszélünk, úgy légy szives Rózsanak említeni. A jó Isten áldjon meg édes!

Nagybecskerek, 1899. szept. 13.

Erzsi.

Filip Ágnes, kihez az öngyilkos a levelet intézte, hivatalos kiküldetésben vidéken tartózkodott és így ezideig nem lehetett kihallgatni.

A szegedi tanya nyertese. A szegedi kiállítási sorsjegyek iránt óiási érdeklődés volt az egész országban. Az íróasztalok mellett, a megélhetés gondjaival küzdve sok ember fantáziájában megjelent a fehérre meszelt tanyához, a hosszú-szarvu, nyájas kérődző tehenek, a zöld borostyánnal befutott lugas a tanya-ház udvarán, az istenáldotta, zsiros fekete föld: a nyugalom s a gondatlanság szimbolumai. Persze, ezer és ezer ember volt kíváncsi arra, hogy ki nyerte meg a szegedi tanyát, mely a főnyereménye volt a szegedi sorsjátéknak. Napokig hiába vártak a boldog nyerőre, a ki most jelentkezett a bérczes Erdélyből. Minap ugyanis Néma szolnokdobokamegyei község Zoltán nevű jegyzője tudakozódott a a szegedi kereskedelmi és iparbanknál, vajjon csakugyan a publikált szám nyerte-e meg a főnyereményt, mert az ő tulajdonában van.

Rablótámadás egy pap ellen. Izgalmas éjjele volt a mult hét egyik napján — mint debreczeni levelezőnk írja — a napkori (Szabolcsmegye) görög katolikus papnak. Három ismeretlen ember az esti félhomályban, mielőtt a kapukat bezárták volna, belopódzott a pap lakásába s mikor a házban már mindenki szunynyadt, előbujtak rejtekükből s behatoltak a szobákba. Két szobában teljesen felhányták a butorokat, kikutatták a szekrényeket s szanaszét feküdt a sok ruhanemű és ékszer a földön. Az ott levő ékszereket t. i. nem vitték el, nehogy ezek nyomukra vezessék az igazságszolgáltatás közegeit. Bámulatra méltó az a dologban, hogy a szomszédszobában alvó pap és felesége a zajtól — a mit rablók csináltak — nem ébredtek föl s a pap maga is akkor riadt fel álmából, mikor az egyik rabló megállott az ágya mellett. A bekormozott arezu marcsona alak e szavakkal: „Ne moczezanj, mert meghalsz!” kést szegezett a megrémült ember mellének. A pap felugrott s védekezni kezdett, mire a másik két rabló társuk segítségére sietett s dulakodás közben a lelkeszt sulyosan megsebesítették. Felesége, a ki a dulakodás zajára fölébredt, a kiállott ijedségtől ájul-tan esett össze. Talán még szomorubb befejezése lett volna a rablók garázdálkodásának, ha a konyhában alvó eselédjük nem kiabált volna segítségért. A leány sikoltozására emberek szaladtak össze, mire a rablók megugrottak. A pap sulyos betegen fekszik. A csendőrség erélyesen kutat a merénylők után.

Királyi csordás. Az olasz lapok, mint nagyon gyakran, megint mulatságos történetet mondanak el a népszerű *Umberto* olasz királyról. *Umberto* — így írják — akárhányszor minden kíséret nélkül a legegyszerűbb ruhában indul sétára s ilyenkor nem egyszer egész a környékbeli falvakig is elmegy, a hol már mindenki ismeri jóságos szívé uralkodóját. A minap egy ilyen sétáján találkozott egy parasztemberrel, a ki zsinegen vezetett malacját iparkodott megkötni az egyik kocsma előtt álló fához. A süldő azonban egyre makranczoskodott s kötetlét rácsavargatta a fára.

— Megful a malacod — szól oda a király a parasztnak.

— Vigye el az ördög a disznáját, sehogyse bírok vele.
— Hát miért akarsz megkötni? — tudakolta az uralkodó.

— Be akarsz menni egy kis bort inni a koresmába. Megfoghatnád addig a malaczomat — felelte a paraszt.

— Jó, majd vigyázok rá — biztatta a király, mire a paraszt nyugodtan bement a koresmába. Néhány percz mulva aztán egy üveggel meg egy pohárral tért vissza.

— No, igyál te is egy pohárral — kínálta az uralkodót.

— De vajjon jó-e? — tudakolta nevetve a király.

— Jó-e? Meghiszem azt. A miből én iszom, megihatja azt a király is.

A király megízlelte a bort, majd visszaadta a parasztnak.

— No, nem iszod meg! Talán nem jó?

— Majd én küldök neked jobbat — ajánkozott az uralkodó.

— Hát neked van jobb?

— Van ám — nevetett a király s barátságosan kezelt fogott a paraszttal, a ki csak akkor tudta meg, kivel volt dolga, mikor a királyi udvar pincejéből tiz üveg finom aszubort kapott. A jó embert alig tudták megvigasztalni vigyázatlanságáért.

Magyar pap Amerikában. Kechport északamerikai városban a Desseffy Sándor püspök által küldött Kovács Kálmán lelkészt Szent-István-napján igtaták be ünnepélyesen. Kovács egyházi beszédében azt fejtegette, hogy a messze idegenben is ápolni fogja a hazaszeretetet.

Az orvos előszobájában. A bécsi orvosi világ egyik korifeusa, a kinek rendelő óráin zsufolva van betegekkel az előszobája, hogy gyorsabban végezhessen a betegek vizsgálatát, nemrég kiadta a parancsot, hogy a betegek, mielőtt hozzá belépnek, felső testükről egy fölkében vessék le a ruhát. Azóta csakugyan így járultak az orvoslást keresők a tudós tanár elé, a ki nem győzött magának gratulálni, mert azóta tényleg hamarabb végzett a rendeléssel; de ugy lehet, hogy a jövőben mégis engedni fog ebből a rendszabályból. A minap ugyanis a rendelő órán egy fiatal ember is megjelent a professzor előszobájában és bebocsáttatást kért.

— Igenis kérem — szolt a szolga — mihelyt a nagyságos urra kerül a sor, de tessék előbb levetkőzni.

— De én csak beszélni akarsz a tanár urral.

— Mindegy kérem. Felöltözve nem engedhetem be.

A fiatal ember mit tehetett, bement a kijelölt fölkébe és levetkőzött. Így azután bekerült a professzor elé.

— No, mi a baj? — kérdi a tanár.

— Nincs énnekem semmi bajon és nem is betegség miatt jöttem. Az orvosi egylet pénzbeszedője vagyok és a tagdíjért jöttem...

A professzor azóta némi gyanakvással néz minden pőre látogatójára, hogy nem a szolgálai tulbuzgalom áldozata-e az is?

GAZDASÁGI DOLGOK.

A taraczk és irtása.

A taraczk laza, könnyű, jó trágyaerőben lévő talajokon fordul elő, a nedves klimát kedveli. Kötötteleb agyag- és vályogtalajokon ritkábban található, miután az ilyenek a levegőtől elzárják és levegőhiányában megfullad.

A taraczk annyira ismert, hogy kimerítő leírását eltekinthetjük. A szántóföld talajában 8—16 cm. mélységben gyöktörzsétől hosszú földalatti szárat kapunk, ezekből indul ki a növény szára, mely 1 m. hosszú is lehet. Junius és julius hónapokban virágzik, magvai pedig az éghajlati viszonyok szerint augusztus hóban vagy szeptember elején érnek meg, de mindig a fő gabonafélék érése után, a zab kivételével. Éppen ez okból, csak félig meddig szabályozott miveleti viszonyok között nem jut ideje magvait megérlelnie, mert szára már előzőleg a sarlónak vagy kaszának áldozatul esik.

Habár a taraczk magvai által alig szaporodik, ezt bőven kipótolja földalatti szárának hihetetlen szaporasága. Gyöktörzse kora tavasztól késő őszig polytonosan hajt és földalatti szára minden irányba terjed s ha az eke bármilyen apró darabkákká vágja is széjjel, ez ránk nézve semmiféle haszonnal nem jár, miután a csak néhány centiméter rövid darabka s rövid idő mulva új növénynyé erősödik meg.

A kár, melyet a taraczk műveleti növényeinkben okoz, kettős. Elsősorban kiszorítja azokat tenyészhelyükből, másodsorban az azoknak szánt tápanyagokból óriási mennyiséget fogyaszt. Miveleti növényeinket főképpen földalatti szárával szorítja ki, melyek főképpen ott terjeszkednek ki, a hol gabonaféléink gyökerei foglalnak helyet.

Irtása többféleképpen történhetik. Egyike a legáltalánosabban alkalmazott irtási módozatoknak, hogy több ízben sekélyen szántunk a taracz-gyökerek mélységéig s azután az illető táblát hosszában és szélességében alaposan megboronáljuk, hogy a földalatti szárok a felületre kerüljenek. Nem elegendő azonban csak a borona által összehuzott földalatti szárat összegyűjteni és megsemmisíteni, hanem a legapróbb részecskéket is össze kell szedetni, a mi a munkát nagyon megrágitja.

Nagyon természetes, hogy a taraczk irtására czélzó összes szántóföldi munkálatok megfelelő száraz időjárás mellett végzendők.

Más módszere a taraczkirtásnak az, ha a földalatti szárat mélyen alászántjuk, a földet jól lehengerezzük és erősen beárnyékoló növényt vetünk, hogy ezáltal megfulladjon. Általánosságban a mélyművelés a taraczk legnagyobb ellensége, sajnos.

hogyan az nem mindenütt vihető keresztül, miután azt a talaj és altalaj viszonyok nem engedik meg mindenütt. Főképpen azok a talajok vannak leginkább az eltaraczkosodásnak kitéve, a melyek mélyre nem művelhetők, mert többnyire könnyű talajfélések.

Minden esetben, ha a taraczkot eredménynyel akarjuk irtani, tanácsos az említett eljárásokat együttesen alkalmazni, hogy egyik a másikat kiegészítse. Ha az összegyűjtött taraczkot, a mint azt gyakran tenni szokták, a szántóföldön elégetik, csekély mennyiségű értékes hamu marad vissza, a tápanyagok legnagyobb, mintegy $\frac{3}{4}$ része, a levegőbe jutva a szántóföld számára elvész. Takarmánynak is megkísérelték felhasználni, a mennyiben a szarvasmarha szívesen eszi, alkalmazása annyiban korlátolt, hogy csak friss állapotában használható erre a célra, a szükséges mennyiségben pedig nem áll mindig rendelkezésre, azonkívül pedig roppant nagy gonddal kell a földes részekről megtisztítani. Komposzt készítésre is felhasználható avval az elővigyázattal, hogy életképes hajtások ne kerülhessenek a komposztal megtrágyázott területre.

A méhek téli gondozása.

A mint az időjárás hidegebbre fordul, megszüntjük a röpülő-lyukat annyira, hogy csak a méheknek legyen kijárása; erre most és egész télen át szükség van, mert következhetik még oly meleg idő, hogy a méhek röpködni fognak; de legyen a nyílás oly nagy, hogy azon egerek, czizkányok stb. be ne férjenek, tehát semmiesetre sem tágabb 5—6 mm.-nél.

Ha aztán beállanak az erősebb hidegek, fagyok, itt az ideje, hogy a méheket a hidegektől is megvédjük. Elvégből berakhatjuk a kaptárakat száraz pinczékbe, szobákba, vagy más, némi meleget tartó helyiségbe, csak arra legyen gondunk, hogy a telelő helyek szellősek legyenek, különben a lépek megpenészedhetnek, sőt megfulladhatnak a méhek is. Legjobb azonban, ha a méheket a méhesben teleltethetjük; ha a méhes maga is meleg-tartó vagy a kaptárak borítottak, elegendő azt elzárunk, hogy madarak, nyestek, patkányok, maeszkák a kaptárakhoz ne jussanak.

Hideg. — deszka, nád stb. — falas méhesekben azonban különösen, ha maguk a kaptárak is vékony deszkákból vannak, meleg takarót kell adnunk nekik. Csekélyebb számú kaptáraknál használhatunk erre ócska pokróczokat, zsákokat, ponyvákat, vagy más efféléket. Ahol azonban sok a kaptár, legjobb erre a sarju, mert ebbe nem fészkelnek az egerek. A kaptárak közeit tehát sarjuval kitömjük és ugyanabból adunk nekik takarót hátul és elöl is, de úgy, hogy a röpülő-lyuk takaratlanul maradjon, különben a méhek nem kapnának elegendő levegőt.

Ha a méhes nyílt, elejét deszkával, náddal, vagy hasonló valamivel kell elzárunk, hogy harkályok, czinkék ne háborgassák a méheket és a nap-

sugarak se érintsék a röpülő-lyukakat, mert ez is háborgatja a méheket.

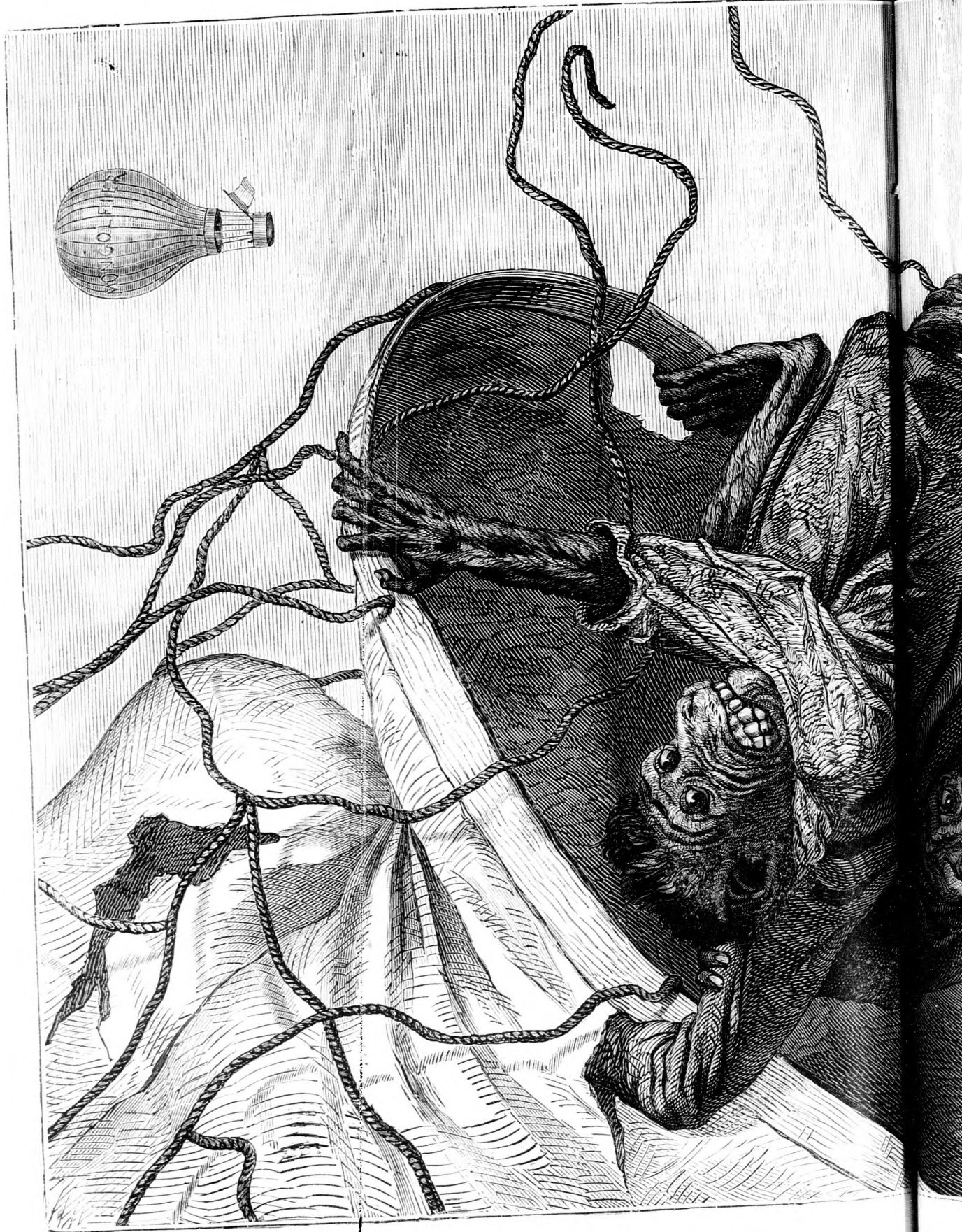
Télen át nem sok dolog van a méhekkal, sőt nem is tanácsos tulbuzgóságból sokat forogni körülötök; elegendő, ha 2 hetenkint megvizsgáljuk őket nem dugultak-e be a röpülő-lyukak, — akár a leszivárgó és megfagyott víz, akár a lehullott halottak által s ha ilyesmit veszünk észre, azonnal nyissunk utat a levegőnek. Ezeken kívül hallgassuk meg a méhek zugását; ha ez rendes, bizvást tovább haladhatunk; ha azonban a méhek nagyon csöndesen tartják magukat, koppantsuk meg a kaptárt és figyeljük meg, hogyan felelnek rá a méhek? Ha erősen felzudulnak és hirtelen elballgatnak, akkor is rendben vannak; ahol azonban erős zugást, nagy nyugtalanságot, — a röpülő-lyuk előtt sok kidobált méhet látunk, ott valami bajnak kell lennie; ily családokat tehát, ha az idő alkalmas volna, jó lesz megvizsgálni; ha azonban nagy hideg van, jelöljük meg őket, mint olyanokat, melyek kora tavasszal első sorban megvizsgálandók.

Vegyések.

Az istállótrágyát sohasem szabad a telep legmélyebb pontjától $1\frac{1}{2}$ m.-nél magasabbra felhalmozni és egy bizonyos időn túl a trágyatelepen hagyni, mert az istállótrágya hatása akkor a legfeltűnőbb, ha nem tulérett állapotban kerül a szántóföldre. Általában véve ajánlatos a különféle állatok trágyáját összekeverve egy trágyatelepen kezelni. A trágyának szuperfoszfátgipsz, kainit vagy földdel való kezelését nem szabad elhagyni, ha a trágya tápanyagait meg akarjuk őrizni.

Néhány borgazdasági szabály. Erjesztő pincze nélkül, melynek hőmérsékét akár erjesztő kályha, vagy bármely más melegítő berendezés segélyével kb. 20° R.-re lehet fölemelni, nem képzelhető észszerű borkezelés. Az olyan bor, melynek erjedését a hideg fennakasztotta, vagy mely sokáig állt a seprőn, körülményes iskolázást kíván, s a mennyiben még ezukrot is tartalmaz, igen hajlandó a különböző borbetegségekre. Ha azt akarjuk, hogy borunk gyorsan elkészüljön, meleg pinczében kis edényekben kell tartani; ha pedig kész borunkat hosszabb ideig akarjuk eltartani, úgy, hogy az jó és friss maradjon, akkor nagy edényekben hideg pinczében helyezük azt el. Az olyan pinczében, melynek hőmérséke gyorsan változik, a bor nem jó nyugalomba s ennélfogva zavarosságának okozói nem üllepedhetnek le.

Mikor takarmányozzunk télen? A helyesen összeállított takarmányon kívül kiválóan fontos a takarmányozási időnek pontos megtartása. Legcélszerűbb a takarmányt három adagban adni, de ezek mindegyike több részletből áll: így minden etetésnél előbb a szecskát adjuk két, három adagban, azután szálás szénát és szalmát. Ha szálásat napjában csak egyszer adhatunk, azt délben adjuk. Estére szalmát adjunk tetszés szerint. A tisztaság a takarmány előkészítésénél, az etetésnél, a jászlak gyakori tisztogatása kiválóan fontos.





MEGBÜNTETETT KIVÁNCSSÁG.

MULATTATÓ.

Adomák a magyar népeletből.

(A „Független Ujság” pályázatán dícséretet nyertek.)

1.

Huzamos ideig lakott P. J. plebános a esernelyi parókhán. Meg is hizott, meg is gazdagodott.

Egy tavaszi éjszakán szobája felett a padláson nagyot zördült valami. — Az öreg plebános lehető gyorsasággal magára ölti hálóköpenyét, papucsát, gyertyát gyújtott, pisztolyt ragad és megy ki, a konyhán és eselédházakban felzavar mindenkit. „Talpra férfiak és nők! valami van a padláson! — álljátok el a lehető utakat és réseket, melyek a padlásra vezethetnének.” — De a padlásra vezető ajtó rendesen zárva van. Szorgos járásuk után egy hosszú lajtorját találtak a eselédék, mely a parókhia hátulsó szögletének volt támasztva, végén a tetőzet zindelyei felszaggatva. — Ahá! tehát megvan! itt tört be a zsvány a padlásra; utána fiuk! hátha még ott fent van a bestia?

Tanakodnak; de hej! nincs kedve senkinek felmászni sötét éjjel lámpa fényvel vagy anélkül; — félvén, hogy a tolvajok odafent gonosz fogadtatásban részesítik az első ostromlót. — Végül kifundálják a haditervet. Két férfi felfelé tartott vasvillával tör előre a létrán, a bemászásnál különösen óvakodva. Egy férfi, két szolgálóval a rendes padlásfeljárón rohannak felfegyverkezve a czél felé. — A plebános ur, szakácsné és egyéb nőcselédék, a zajra összegyűlekezett szomszéd bámulók pedig a folyosón várják be a történendőket.

Az ostromlók mind a két helyen akadály nélkül érnek a padlásra — melyet összejárnak, bevilágítva minden zugát; és — végre téli bekecsbe bujt, mezétlábas embert huznak elé az eresz alól. Nagy megadással türte a rajtakapott palócz, — a ki egy dunnyogó beszédü, különben elég jó módu földesembernek — névszerint „Bodnár Pestá”-nak ismeretett fel, — bevallván egyben, hogy a padlásra felaggatott sertéshust és szalonnát már nagyrészen lehordta a létrán és a kert hátsó részén álló szalmaboglyába rakta azon szándékkal, hogy onnan kényelmesen haza szállítja reggelig. — Nagy megadással türte, — mint vezetik lefelé a lépesőn és állítják a folyosón várakozó házi ur elé, a ki esodálkozva szólítja meg jóakaró (?) hívét: „Ej, hát te vagy az Pesta?” — Szemlesütve sóhajt egy nagyot a „vállalkozó” palócz s ennyit mond: „Hej, tisztelendő ur, de rossz má ilyenkor!”

2.

Lénárd-Daróczon falat rakott két palócz kőmives, névszerint Bárdos József, kit köznéven

„bózsér”-nak hittak; és Balog Ignác. — Valami ünnepség féle tartatott akkor a faluban s a népcsoport odagyülekezve nézte az építkezést. — Hogy magasabb rangban s az értelmi műveltség magasabb fokán álló egyén a kőmives, mint az egyszerű köznép, ezt akarta feltüntetni „bózsér” bácsi — mikor egy követ a falba illesztve, így szól társához: „Nézz! jó tántum?” Amaz is rögtön észrevevén a dolgot, szinte klasszikus nyelven felelt: „Akku-rántum!”

3.

Szállást kért a drótos tót a meresei tanitónál éjszakára. — Hát hová való kelmed atyafi és hogy hívják? „A”, — kirek szipen, hád nem teszik tudnyi, én vagyok csag a drotos Pesta — Trencsénbúl? „Ná jól van, drótos pesta, hát csak pihenjen le, akár az iskolában, vagy itt a konyhában meghálhat.” Szétnéz a drótos az iskolában; de így szól: „kirek szipen, oskolába nem hálom világért se, filom a sok falon függő képektől, csak itt elhálom a konyhában, ha tetszik megengednyi?” „Jól van, barátom, a hogy akarja.”

Bizonyos ideig még beszélgetnek egyről-másról. — A tanító azt mondja: — „Hallja, drótos Pesta, nem rossz lehet ám az a drótos mesterség; hisz néhány perez alatt meg van egy fazék, vagy egy serpenyő, s kap 10—15 krajczárt; ez naponként behozhat legkevesebb 6 forintot!”

Drótos Pesta: Áh, áh, mi teszik gondolnyi? bizon, nemsag vikony keresunk; de néha csunyd is kapung. Mingyár mondom valami. Eczer mozs nyaron jokor regel menem én a Salgo-Tarján-ba, — od vanak nagy épületek sok emeletes palotak. Kialalom jokor regel: „fazikat drotozni!” Hát, sag nyilik egy ablak zemeletbül és kiáltja nekem zuraság zablabkbul: drotos, drotos! Szaladom, szaladom, majd nyakamat kitörte — kivanom zuraságnak szerencsisz jó regelt. — „Na, mondja nekem felülről zuraság — hej, — hát mit bögsz mint marha, te számár, te ökör! nem tudsz te szépen bemennyi odalá konyhaba mondani: gazdasszonyka, van valamit megdrotozni? itt bögsz, ordicz, mint veszett kutyá hán?” Na, neked, szeginy drotozs, hád már meg van a jó fristik!

— Na tezig latnyi, ilyen napog irnek drotost — hanem herélni — az jó mestersig, bizom!

4.

(Furesán jön ki, ha egy tanulatlan ember ékes kifejezéssel akarja magát feltüntetni.)

Sz....i István számadó juhász megjelenik kora reggel az uraság udvarán, hol az uradalmi tisztnek jó reggelt mondva kérdi: „Ugyan kérem, szavalt-e már a nagyságos ur?” „Mit szavalt-e? nem értem.” „Azért mondom, hogy ha nem szavalt, akkor mér-sékelje Kasznár ur a dolgot.”

Sz....i lakos Sz. J. parasztkőmives meg ugyan-azon tiszt urtól kérdezte: „Kasznár ur, létezik-e

rocska?“ „Rocska? ha csak az kell, még azon csak nem akadunk fel. Nem tud maga olyan eszközt mondani, a mit nálunk feltalálni nem lehet.“

„Hát kérem, ugy is az jó, ha a raktár állapota létesítve van, hogy a működvelő iparosok hátrányt ne szenvedjenek.“

Máskor meg így szól Sz. J.: „Volna a eziganyokban az emelés modozatára erő; de nem értelmezik az emelés modozatát.“

5.

Beszéli az apátfalvi palóc városi tapasztalait. „Hej saógor, még ugy járnai, mint een, egy kutya németvel; hát tudja, komeegyiba vaótam, s a kutya olyan szeep pántlyikát huzott ka szájábó, de sokat; s aszongya, hogy kinek kell a sok szép pántlyika, oda ugrok, nekem kék, csak rakja ide la a csuhujamba; bele rakott hajja egy jaó esomót, de nagyon szeep pántlyikát. Aunnye, mondok, de jaó lesz Erzsunak, hogy örül majd neki. Aszongya a német, hogya fogjam be jó a csuhujám! Dejsz nem kell azt nekem mondanyé. Befogtam, bekötöztem jaó erősen mindenütt s haza hoztam. Mondom oszt az Erzsunak az esetet; örüt nagyon. Akkor kibontom, öntöm, kiforditom a csuhajamot, hát keet lapu!

Bánkőry Sándor.

Apróságok a kiállításról.

Három bácskai urfi mulatozása.

Három bácskai urfi, a milliomos bácskai fajtából, füstös nyaku bikát állított ki a kiállításon. A tekintélyes és hatalmas bikauraság nyert is valami ezüst érmet, amely „kitüntetésről“ midőn értesült a három milliomos bácskai urfi, gondoltak egyet, hogy bejönnek Szegedre és itt a „Bimbó bika“ tiszteletére tartanak egy hatalmas áldomást.

Az áldomás tartás az egyik legelőkelőbb szegedi

vendégfogadóház külön szobájában folyt le. Huzta ott a banda, folyt ott a pezsgő is, már miként az a jó Bácskában ösidők óta szokásos, hanem ahogy emelkedett a három bácskai milliomos urfi jó kedve, akik kitörő kedvvel éltették a család büszkeségét a Bimbó bikát, akként kezdtek emelkedni a levegőben a székek, az asztalok is. Most a nagy tükör roppant össze, majd a hatalmas ablak üveget zuzta szét a pezsgős üveg bomba. És a romok felett, a töredékek felett annál kitörőbb kedvvel tánczolt a három bácskai urfi, kik a tulajdonost azzal vigasztalták, midőn a szeparé nagy romlását nézte:

— Kedves uram! a Bimbó ezüst érmet nyert, mi hát mulatni akarunk. Ne busuljon semmit! Megfizetünk mindent, de ha már magyar gazdák vagyunk, pártoljuk a magyar ipart is, szólt az egyik bácskai urfi és az ülőszéket a másik pillanatban már biztos dobással vágta a még egyetlen ép fali tükör fényes üvegébe.

Végül midőn a csilláron is tornázni akartak, leszakadt, összetört a hatalmas csillár is. És ekkor szerény gyertya lángokat hozatott az asztalra a tulajdonos. De előbb megkérdezte a három bácskai urfit:

— De ugy-e kérem, a gyertyatartókat nem török össze az urak?

— Nem! Gyertyatartót elvből nem törünk össze, szólt a legöregebb bácskai testvér, akik aztán a gyertyák szerény fénye mellett kivilágos kivirradtig, sőt még tovább is elmulatoztak, éltetvén a derék Bimbó bikát, amely oly nagy kitüntetést hozott a milliomos fiuk jószág állományára.

Még itt csak azt érdemes feljegyezni, hogy a midőn fizetésre került a sor, a három virtuos bácskai urfi az italért 100 forintnál alig fizetett többet, hanem a 800 forintot meghaladta, amit az elegáns külön szoba, a butorzatok, ablakok, tükrök, csillárok, edények, faldiszítések megrongálásáért és összerombolásáért kifizettek.



LEVELES-SZEKRÉNY.

Ifj. L. F. urnak A kéziratot köszönettel vettük. Az 50 kros históriát soh' se tessék annyira szívére venni, a nélkül is elküldjük, mint eddig küldtük. Üdvözet. — **Bognár János** urnak. Égetlen állapotban egy félmaréknyi adandó, jól összetörve. Ha nem használna is, ártani nem árt semmiesetre sem. — **7067. sz. előfizető.** A koronaör-séghez csak nőtlen embert vesznek fel. A rendőrséghez állandóan vesznek fel volt altiszteket, a kiknek előnyük van mások fölött. Tessék folyamodványát a budapesti államrendőrségi főkapitányi hivatalhoz benyújtani. Az 50 kros bélyeggel felszerelendő kérvényhez csatolandó a keresztlevél, erkölcsi bizonyítvány és a katonakönyv illetve ennek hiteles másolata. — **M. A.** urnak, Letenye. 1. Az országos magyar kölesönös biztosító szövetkezet fennáll. 2. A zöldojtással már elkésett; azt június végén kellett volna végeznie. — **F. J.** urnak. Az esetet nem tettük közzé, mert ezzel nem használnánk. Inkább illetékes helyen adjuk tudomásul bizalmas uton. Ez többet használ.

B. M. Ki mivel törvény szerint tartozik, az alul ne akarjon kibujni. A mint valamely ingatlan az illető tettes nevére kerül, arra mindjárt rá lehet táblázni ezen jogos tartozást. — **M. K.** urnak, Zomba. A bíró jogtalanul járt el s ön fegyelmi panaszt tehet ellene. — **M.** urnak, Szalonta. Háziipar után kereseti adót kivetni nem szabad. Ha mégis megtennék, orvoslást kell keresni felsőbb helyen. A községi bíró különben keresi adót ki nem vehet. A honvédnnyugdíj-ügyben az iratok betekintése nélkül nem adhatunk véleményt.

Sorsjegyekről. *Miskei Antal* urnak. Szegedi kiállítási sorsjegyei közül a 44387. számú 40 korona értékű földmérő talyiga nyereménynyel kihuzatott. *Egy előfizetőnknek* a 26596. számú sorsjegye 10 korona értékű 3 drb törülköző nyereménynyel huzatott ki. A nyereménytárgyakat a „Hermes” magyar általános váltóüzlet r. t. a sorsjegy beküldése ellenében szolgáltatja ki, vagy 20 százalék levonásával készpénzzel váltja meg. *V. J. Kath.* munkás-egyleti tag Nagy Abony: 464-a sz. előfizető; *K. J. Felső-Muzsla*; *S. S. Kéthalom*; *S. T. S. Karezag*; ifj. *Sz. S. Halas*; *H. F.-né Ladomér*; *Polg. olv. kör tagja Solt*; *A. J. Putnok*; *R. O. Balázsfalva*; 69. sz. előfizető; *N. I. Zala-Apáti*; *Gy. I. Püspök-Hatvan*; *D. S. Orosháza*; *K. Gy. Körösfő*; *Cs. L. Kishegyes*; *H. Sz. S. Tiszatárján*; sorsjegyeik nem huzattak ki. — **Lukács Péter** urnak. A szegedi kiállítási sorsjegyei nem nyertek. Az osztálysorsjáték sorsjegye kihuzatott-e, arról jövő számunkban értesítjük. — **Dudás Lukács** urnak. A szegedi kiállítási sorsjegyei nem nyertek. Magyar vöröskereszt sorsjegyére vonatkozólag jövő számunkban válszólunk. — **Szintay Béla** urnak. Az Ujságírók, valamint a Protestáns szeretetház sorsjegyek már érvénytelenek. A többi nem huzatott ki. — *A többi sorsjegytudakozódásra jövő számunkban felelünk.* — **Hajszik Sándor** urnak. Adler és Minkus tajtékpipa gyárosok czime: Budapest, Deák-tér; árjegyzéket szívesen küldenek.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, szeptember hó 16-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg *tiszavidéki* 8.25 frttól 8.85 frtig, *pestvidéki* 8.15 frttól 8.75 frtig *fehértmegyei* 8.25 frttól 8.85 frtig, *bácskai* 8.40 frttól 8.70 frtig *bánsági* 8.20 frttól 8.80 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.45 frttól 6.65 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 5.80 forinttól 5.90 frtig *égetni való* 62—64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 6.60 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 6.00 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.60 frttól 4.85 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.20	13.60	13.00	12.20	12.00	11.60	11.00	9.40	6.00

Buzakorpa, finom 4.20, durva 4.10 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *mák* 25—30 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, *apró* 6—7.00 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 7—9 frt, *borsó* héjas 4.00—5.00 forint, *köles* 4.15—4.45 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.30—11.80 frt. *Lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 1.90—3.00 frt, *muhar* 2.10—2.60 forint, *zsupszalma* 1.30—1.80 frt, *alomszalma* 1.10—1.40 frt.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 350—380 frtig; *középmínőségű* 300—340 frtig; *gyenge minőségű* 260—270 frtig; *hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősúlyban 31—34 frtig, *hizott magyar és tarka ökör közepminőségű* 27—30 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 20—32 forintig, *tarka* 20—32 frtig mm.-ként. *Élő borjú* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 28—38 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 54—58 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 56—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. *Tyuk* páronként 1.20—1.30, *csirke* 0.55—0.70 *kappan* 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 30.50—31.50 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *tea-tojás* 100 drb 2.00—2.50.

Tejtermékek. *Teavaj* 0—1.00 frt, *főzővaj* 60-70 kr., *turó* 6—12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 3.00—4.00, *Petrezselyem* 100 kötés 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—6.00, *zeller* 100 drb 0.40—0.50, *karalábé* 0.40—0.60, *vöröshagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 3.30—5.50, *foghagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 9.00—15.—, *vörösrépa* 100 drb 0.60—0.65, *fehérrépa*, *fejéskáposzta* 3.50—6.00, *kelkáposzta* 100 darab 0.50—1.00, *vörös káposzta* 5.00—6.00, *fejessaláta* 0.70—1.00, *kötött saláta* 0.40—0.80, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.60—2.20, *sárga* 2.60—3.00.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Szőcseplők

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
ÖSSZES
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavagók **Morzsolók**

Borpresek **Ekék** **Vetőgépek**

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

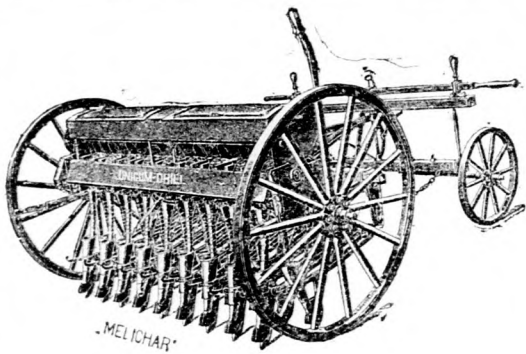
ha közönséges és járványos betegségeken, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszerítést kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Bárány Sztójanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethien Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főren. díházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetéltleni Armin ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.



Az „Unicum-Drill”

egyetemes **so bavitőgép** sokoldalú használhatóságánál, ezerszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a **legjobb hírnévnek** és

a **legnagyobb kelendőségnek**

örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek között az

első helyet foglalja el.

Arjegyzőkkel és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabad. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI. ker., Nagymező-uteza 68. sz.

Megőbálás vagy más gyártmányával való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdaságköltségrendelkezésre bocsátom.

Kitűnő minőségű stájerországi tégelyacézel, kaszák és szecskavagókések gyártáron.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav-tartalommal és 85—100% porfinomással.

Felülmulhaflan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre. — **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya**, tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes **szuperfoszfátokat**. — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, metaláni hiányt megtérítünk. Arjánylatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

A csehországi Thomasművek prágai foszfátlisztet eladási irodájának vezérképviselőse

a magyar korona orsz. területén

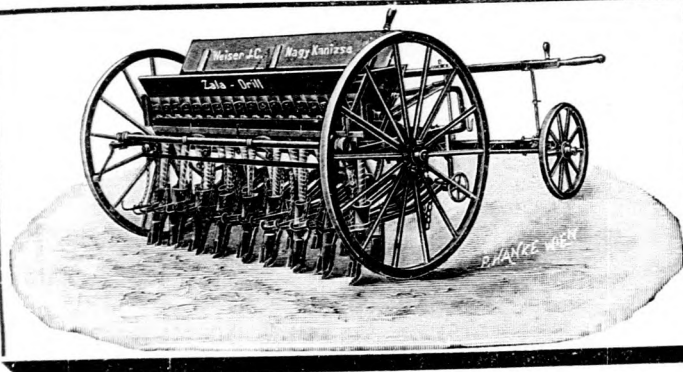
Kalmár Vilmos,

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 31. sz.

Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya kiz. eladása. **Kainit.**

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.



Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: **állami arany érem**. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: **arany érem**. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: **első arany díj**. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: **arany érem**.

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egyetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr” rendszerű kézi kapáló és töltető ára **10** frt.

* Arjegyzők ingyen és bérmentve. *

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

**Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.**

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is aján-
lott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 forint kölcsönt
szavaztatott meg.

**Kurcz Lipót és Társa**

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készíti:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

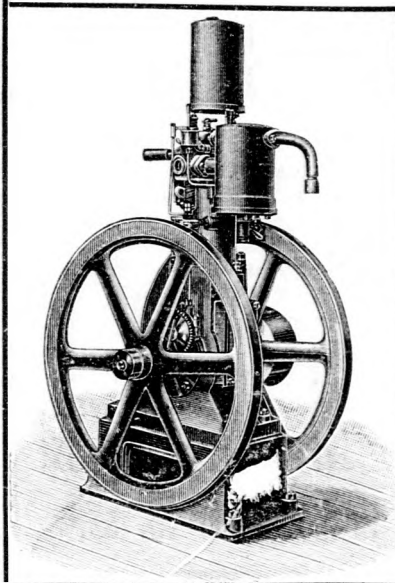
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.**Petroleum és benzinmotoraink,**

Msz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.Hatósági engedély
nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

50.034.99. sz.

Lóárverési hirdetmény.

*A magy. kir. állami lótenyészintézetekből kisorolt anyakauczák, szám-
feletti fiatal kauczák, kisorolt ménék és heréltek árverése*

folyó évi október hó 4-én

*és folytatólag a következő napokon Budapesten a Tattersall Kerepesi-uti
helyiségeiben fog megtartatni, 3-án délelőtt 10 órakor bemutatás végett elő-
vezettetnek.*

*A „Budapesti Tattersall“ részvénytársaság ugyancsak október havában
1., 2. és 3-án luxuslő-vásárt s 11., 12. és 13-án ménlővásárt rendez.*

A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési
jegyzék, a postabélyeg beküldése mellett a „Tattersall“ igazgatóságától
kapható.

Budapest, 1899. évi augusztus hóban.

Földmívelésügyi magy. kir. miniszter.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.
Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.
Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.



ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY- TÁRSASÁG)
ezelőtt **PFANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 31. szám.



A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel villefranche-i

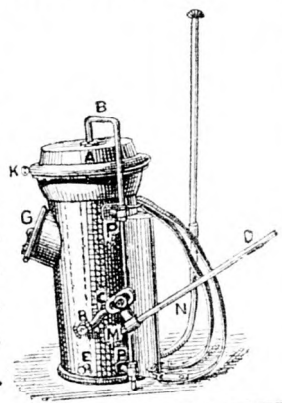
világhírű ezég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk **Magyarországra.**



AUSSIGI

Ia **RÉZGÁLICZ**

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülbelül **40%** díjkedvezményrel szállítják.



Szuperfoszfát,

chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon
és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

Ia **r é z g á l i c z 98-99%**

jegecsekben és őrölve, valamint egyéb permeező anyagokat legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, VÁCI-KÖRÚT 21.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)